

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2025. gada 15. oktobrī
(OR. en)

10056/1/25
REV 1 ADD 1

Starpiestāžu lieta:
2023/0163 (COD)

TRANS 234
MAR 94
CODEC 773
PARLNAT

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTS

Temats: Padomes nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULU par Eiropas Jūras drošības aģentūru un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1406/2002

- Padomes paskaidrojuma raksta projekts
- Padome pieņēmusi 2025. gada 13. oktobrī

I. IEVADS

1. Komisija 2023. gada 1. jūnijā Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedza šo tiesību akta priekšlikumu, kas ir daļa no kuģošanas drošības paketes ¹.
2. Padome 2024. gada 18. jūnijā vienojās par *vispārēju pieeju* ².
3. Eiropas Parlaments 2024. gada 12. martā pieņēma savu nostāju pirmajā lasījumā. Parlamenta desmitajā sasaukumā par referentu tika iecelts *Sérgio Humberto* kungs (*PPE*, Portugāle).
4. Sarunas sākās ar pirmo trialogu 2024. gada 19. novembrī, kam sekoja otrais dialogs 2025. gada 20. maijā. Otrajā dialogā 2025. gada 20. maijā sarunu vedēji panāca politisku vienošanos.
5. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2025. gada 4. jūnijā analizēja galīgo kompromisa tekstu, lai panāktu vienošanos, un to apstiprināja.
6. TRAN komitejas priekšsēdētājs 2025. gada 24. jūnijā nosūtīja vēstuli Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam, apstiprinot, ka tad, ja Padome tekstu, par kuru panākta vienošanās, apstiprinās pirmajā lasījumā, pēc tam, kad to būs pārskatījuši juristi lingvisti, Parlaments otrajā lasījumā apstiprinās Padomes nostāju.

II. MĒRKIS

7. Pārskatīšanas galvenie mērķi ir šādi:
 - a. labāk nostiprināt un atspoguļot Aģentūras pašreizējos uzdevumus un mērķus, lai tai būtu juridiskas pilnvaras tos pildīt un atbalstīt dalībvalstis un Komisiju ar nepieciešamo tehnisko, operatīvo un zinātnisko palīdzību nolūkā nodrošināt kuģošanas drošību un jūras drošību, kā arī nozares ietvaros atbalstīt zaļo un digitālo pārkārtošanos;
 - b. nodrošināt, ka *EMSA* pilnvaras ir nākotnes prasībām atbilstošas, piešķirot pietiekamu elastību jaunu uzdevumu iekļaušanai, lai atsauktos uz jūrniecības nozares mainīgajām vajadzībām; un
 - c. nodrošināt, ka Aģentūrai ir pietiekami cilvēkresursi un finanšu resursi, lai pildītu savu funkciju.

¹ 10160/23.

² 10828/24.

III. PADOMES NOSTĀJA PIRMAJĀ LASĪJUMĀ – ANALĪZE

1. **Procedūras konteksts**

8. Pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, Parlaments un Padome risināja sarunas, lai vienotos par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, kā rezultātā tiktu panākta agrīna vienošanās otrajā lasījumā. Padomes nostājas projekta teksts pilnībā atbilst kompromisam, par kuru vienojušies abi likumdevēji.

2. **Galveno jautājumu kopsavilkums**

9. Pēc abu likumdevēju vienošanās Padomes nostāja pirmajā lasījumā par dažādajiem reformu elementiem ir šāda:
10. Attiecībā uz regulas “tehnisko daļu” (1.–13. pants) Padomes galvenie mērķi ir nodrošināt, ka Aģentūra koncentrēsies uz atbalsta sniegšanu dalībvalstīm un Komisijai nolūkā pienācīgi īstenot *spēkā esošos* Savienības tiesību aktus, izvairīties no centienu dublēšanās un nodrošināt, ka Aģentūra efektīvi izmanto savus resursus. Komisijas priekšlikumā izdarīto grozījumu mērķis galvenokārt ir vienkāršot tekstu un padarīt to mazāk detalizētu, tādējādi sniedzot elastību un nodrošinot nākotnes prasībām atbilstošas pilnvaras.
11. Padome lielā mērā saglabāja savu nostāju no *vispārējās pieejas* attiecībā uz ierosinātajiem uzdevumiem, kas saistīti ar jūras autonomiem virsūdens kuģiem (*maritime autonomous surface ships – MASS*) un NOx emisijām, jo šie elementi nav ES kompetencē (attiecīgi 4. un 5. pants). Padome pieņēma vairākus Parlamenta papildinājumus attiecībā uz alternatīvām degvielām, ko izmanto jūras transportā, ievērojot spēkā esošos ES tiesību aktus šajā jomā (*FuelEU Maritime* regula ³) (4. un 6. pants). Tajā pašā laikā uzdevumi, kas saistīti ar Konvencijas par darbu jūrniecībā ⁴ īstenošanu, tagad attiecas tikai uz elementiem, kas jau ir iekļauti Direktīvā par ostas valsts kontroli ⁵ (4. pants).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1805 (2023. gada 13. septembris) par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK.

⁴ 2006. gada Konvencija par darbu jūrniecībā, ar grozījumiem.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/3099 (2024. gada 27. novembris), ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK par ostas valsts kontroli.

12. Padome lielā mērā saglabāja savu nostāju, kāda tā bija vispārējā pieejā, un pievienoja trīs jaunus uzdevumus Aģentūrai: vissvarīgākais ir tas, ka *EMSA* tagad var sniegt atbalstu Komisijai, valstu iestādēm un attiecīgajām Savienības struktūrām Savienības ierobežojošo pasākumu (t. i., sankciju, jo īpaši datu par tādu kuģu kustību, uz kuriem attiecas sankciju režīms) īstenošanā (8. pants). Vienlaikus Aģentūra sagatavos un atjauninās riska novērtējumu visiem Eiropas jūras baseiniem, un tas kalpos vienīgi par pamatu tam, lai noteiktu Aģentūras naftas un ķīmiskā piesārņojuma reaģēšanas kuģu atrašanās vietu nolūkā palīdzēt dalībvalstīm reaģēt uz jūras vides piesārņojumu (5. pants). Visbeidzot, Aģentūra Komisijas vārdā var veikt arī inspekcijas uz vietas saskaņā ar Regulu (ES) 1257/2013 par pārstrādes rūpnīcām trešās valstīs, ja Komisija nolemj šo uzdevumu deleģēt Aģentūrai (5. pants).
13. Attiecībā uz vienu uzdevumu, proti, Aģentūras apmeklējumiem dalībvalstīs un inspekcijām (10. pants), Padome vērsās pie Parlamenta un Komisijas un vienojās pārskatīt savu *vispārējo pieeju*, proti, izveidot slēgtu sarakstu ar tiesību aktiem, saskaņā ar kuriem šādi apmeklējumi un inspekcijas var notikt. Padome piekrita, ka *EMSA* apmeklējumi dalībvalstīs koncentrēsies uz attiecīgo Savienības tiesību aktu īstenošanu kuģošanas drošības un piesārņojuma novēršanas jomā, ar nosacījumu, ka Komisija minēto uzdevumu deleģē Aģentūrai.
14. Visbeidzot, attiecībā uz Aģentūras uzdevumiem saistībā ar starptautiskajām attiecībām (11. pants) Padome vienojās dot izpilddirektoram iespēju izvietot darbiniekus Savienības delegācijā Apvienotajā Karalistē, ar Komisijas un valdes iepriekšēju piekrišanu, lai atbalstītu dalībvalstis un Eiropas Komisiju darbībās, kas saistītas ar to dalību Starptautiskās Jūrniecības organizācijas darbā.
15. Teksta “pārvaldības daļā” (14.–45. pants) Padomes mērķis ir nodrošināt, ka Aģentūras pārvaldībā tiek saglabāts institucionālais līdzsvars starp dalībvalstīm un Komisiju.

16. Kopā ar Parlamentu un Komisiju tika detalizēti izskatīti vairāki jautājumi: jaunas izpildvaldes izveides pievienotā vērtība, Komisijas relatīvais īpatsvars valdē (Komisijas pārstāvju skaits), valdes balsošanas noteikumi, Komisijas “veto” attiecībā uz iespējamiem Aģentūras lēmumiem, kuri varētu būt pretrunā ar Finanšu pamatregulu vai Civildienesta noteikumiem, un iespēja pilnvarot Aģentūru izveidot reģionālos centrus.
17. Padome saglabā savu *vispārējo pieeju* attiecībā uz noteikumu par izpildvaldi un valdes balsošanas noteikumu svītrosanu (16. pants). Tomēr Padome vienojās ar Parlamentu pārskatīt vairākumu, kas nepieciešams izpilddirektora iecelšanai, ko tagad var izdarīt valde ar divu trešdaļu balsu vairākumu, nevis četru piektdaļu balsu vairākumu *vispārējā pieejā*. Turklāt Padome ieviesa mehānismu, kas ļauj vienai trešdaļai valdes balsstiesīgo locekļu ierosināt izpilddirektora atbrīvošanu no amata; līdz šim šādu priekšlikumu varēja iesniegt tikai Komisija (21. pants).
18. Tajā pašā laikā, lai saglabātu institucionālo līdzsvaru Aģentūras pārvaldībā, Padome vērsās pie Parlamenta un Komisijas un vienojās, ka Aģentūras valdē arī turpmāk būs četri Komisijas pārstāvji, kā tas paredzēts saskaņā ar spēkā esošo *EMSA* regulu. Tajā pašā laikā Parlaments piekrita, ka nav nepieciešams izvirzīt savus novērotājus valdē.
19. Gan Padome *vispārējā pieejā*, gan Parlaments *pirmajā lasījumā* vienojās svītrot Komisijas “veto” attiecībā uz iespējamiem Aģentūras lēmumiem, kas varētu būt pretrunā Finanšu pamatregulai vai Civildienesta noteikumiem. Pēc plašām diskusijām ar Komisiju Padome un Parlaments vienojās aizstāt Komisijas veto ar “atkārtotas izskatīšanas procedūru”, kas ļautu Komisijai paust bažas, ja tā uzskata, ka daži lēmumi par jautājumiem, kas saistīti ar Finanšu pamatregulu un Civildienesta noteikumiem, varētu pakļaut Aģentūru (un ES budžetu) nopietniem juridiskiem riskiem. (20. pants) Tas ļaus valdei pārskatīt šo jautājumu tādā procedūrā, kas ir līdzīga tai, ko izmanto vienotā programmdokumenta pieņemšanai: ja Komisija joprojām iebilst pret lēmumu otrajā lasījumā, to var pieņemt tikai ar dalībvalstu pārstāvju vienprātīgu lēmumu.

20. Visbeidzot, Padome pieņēma Parlamenta un Komisijas argumentus attiecībā uz to, ka Aģentūra tiek pilnvarota izveidot reģionālos centrus, jo šāda iespēja jau ir paredzēta spēkā esošajā *EMSA* regulā (31. pants). Lai gan šādu reģionālo centru izveidei varētu būt būtiskas finansiālas sekas, Padome piekrita, ka Komisijas ierosinātie aizsardzības pasākumi ir pietiekami, lai aizsargātu Aģentūras budžetu, jo jebkuru lēmumu šajā sakarā pieņemtu tikai valde pēc Komisijas pieprasījuma un “pienācīgi ņemot vērā ietekmi uz budžetu”.

IV. SECINĀJUMS

21. Padomes nostāja atbalsta Komisijas priekšlikuma mērķi un pilnībā atspoguļo kompromisu, kas ar Komisijas atbalstu ir panākts Padomes un Eiropas Parlamenta neoficiālajās sarunās.
22. Tādēļ Padome uzskata, ka tās nostāja pirmajā lasījumā līdzsvaroti atspoguļo sarunu rezultātus un ka pēc pieņemšanas jaunā “*EMSA* regula” nodrošinās, ka Aģentūra ir juridiski pilnvarota atbalstīt dalībvalstis un Komisiju ar vajadzīgo tehnisko, operatīvo un zinātnisko palīdzību, lai nodrošinātu kuģošanas drošību un jūras drošību un lai atbalstītu nozares zaļo un digitālo pārkārtošanos.
-